STM/SVO
Henna Huhtamäki

29.4.2022

Eduskunta
Lakivaliokunta

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle Suomen osallistumisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) toimintaan annetun lain muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö on osallistunut Suomen osallistumisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) toimintaan annetun lain muuttamista koskevan hallituksen esityksen valmisteluun ja pitää ehdotusta sen vaikutukset ja laajuus huomioon ottaen hyvänä.

Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) valtuutetut Euroopan syyttäjät palkataan tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa annetun neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939 mukaan erityisneuvonantajiksi, eivätkä he ole siinä asemassa oikeutettuja sosiaaliturvaan EU:n sosiaaliturvajärjestelmästä.

Valtuutetut Euroopan syyttäjät ovat Suomessa vakinaisesti asuvina henkilöinä normaaliin tapaan oikeutettuja asumisperusteisiin etuuksiin ja kotikunnan järjestämiin palveluihin. EPPO:n palkanmaksujärjestelyillä on vaikutusta valtuutettujen Euroopan syyttäjien ansioperusteiseen sosiaaliturvaan. Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että lainmuutos valtuutettujen Euroopan syyttäjien sosiaaliturvan järjestämiseksi on välttämätön, koska EPPO:n maksamasta palkasta ei ole voimassa olevan lainsäädännön mukaisilla menettelyillä mahdollista maksaa lainmukaisia työnantajan ja työntekijän sosiaalivakuutusmaksuja, eikä vastaavasti saada ansioon perustuvia etuuksia. Ehdotettu lainmuutos mahdollistaisi oikeuden ansioihin perustuviin etuuksiin.

EPPO maksaa palkan suoraan valtuutetulle Euroopan syyttäjälle. Vakuutuspalkkaa ja sitä vastaavaa käsitettä ehdotetaan käytettäväksi vakuutusmaksujen ja etuuksien määräytymisessä, kun kuukausittainen palkan määrä voi vaihdella. Ennakonpidätyksen tekeminen palkasta työntekijän sosiaalivakuutusmaksujen osalta ei ole mahdollista, ja siksi on ehdotettu menettelyä, jossa työnantajavirasto laskuttaa maksut henkilöltä ja tilittää ne eteenpäin valtion eläkerahastolle ja Työllisyysrahastolle. Sairausvakuutusmaksuista henkilö voisi halutessaan saada ennakkoveropäätöksen tai vaihtoehtoisesti ne huomioidaan lopullisessa

verotuksessa. Käytännön menettelyjen valmistelussa on huomioitu myös takautuva ajanjakso.

Valtuutettujen Euroopan syyttäjien sosiaaliturvan järjestäminen on EPPO:sta annetun EU-asetuksen mukainen velvoite, mutta myös erittäin tärkeää syyttäjänä toimivan henkilön sosiaalisten oikeuksien turvaamisen kannalta.